

„Trădare de patrie” pentru fotografierea unui comisariat paramilitar din Tiraspol. Istoria lui Vadim Pogorlețchi, revenirea după gratii

După o detenție în condiții inumane ce a durat 5 ani, în perioada 2010-2015, Vadim Pogorlețchi a ajuns din nou în temnițele din regiunea transnistreană. Astăzi, 25 august, se face exact un an de când bărbatul, originar din stânga Nistrului, a fost reținut și condamnat, în aceeași zi, la 7 zile de arest pe pretinse fapte de „nerespectare a ordinilor persoanelor care exercită atribuții de protecție a frontierelor”. După cele 7 zile de arest, lui Vadim i-a fost deschis un dosar penal privind trădarea de patrie, iar acesta continuă să fie privat de libertate cu riscul de a fi condamnat la o sentință de 15 ani.

Rudele lui Vadim nu au acces la acesta, deja de 12 luni, iar unica legătură cu el este indirectă, prin transmiterea de lucruri și produse alimentare , în schimbul cărora li se prezintă o semnătură că acesta le-a primit. Semnul lăsat pe o bucată mototolită de hârtie, adusă de gardieni, reprezintă unica dovadă, la moment, că acesta este în viață, însă starea lui de sănătate este necunoscută.

La o distanță de 1 an, Asociația Promo-LEX, a aflat din surse neoficiale că în privința lui Vadim a fost pornită încă o cauză penală – „negarea rolului pozitiv al misiunii de pacificare”. O pretinsă infracțiune locală care este contrară

standardelor internaționale în materie de libertatea de exprimare. În acest caz, Vadim riscă alți 3 ani de închisoare. Nu sunt cunoscute cu exactitate capetele de acuzare și detalii din proces pe motiv că dosarul acestuia, la fel ca altele motivate politic, sunt cu grif secret.

Cum a ajuns Vadim din nou în mâinile in justiției transnistrene și dacă există căi de scăpare, am încercat să aflăm din puținele documente ce atestă detenția acestuia, dar și din discuția cu avocatul care îl reprezintă pe Vadim pe malul drept, Pavel Cazacu.

Cine este Vadim Pogorlețchi

Vadim Pogorlețchi

În perioada anilor 2000-2008, a fost administrator al unor publicații social-politice din regiune, precum: „Днестровский Курьер”, „Русский рубеж”, „Новый днестровский курьер”, „Русский прорыв”. Majoritatea articolelor publicate în aceste ziare aveau un caracter critic la adresa regimului de la Tiraspol.

Aceste activități nu au putut să nu fie observate de regimul de la Tiraspol, iar la 3 mai 2010, Vadim Pogorlețchi a fost sechestrat de reprezentanții așa zisului serviciu vamal al regiunii la punctul de control „Pervomaisk”. Ulterior, a fost transportat și plasat în subsolul „izolatorului de detenție preventivă al Direcției de miliție” din or.Tiraspol, unde a fost deținut în condiții inumane, iar în aprilie 2012, a fost condamnat la 7 ani privare de libertate în închisoare cu regim sever. Atunci i-au fost aduse învinuiri de tentativă de omor.

După 5 ani petrecuți după gratii, Vadim Pogorlețchi a rămas la fel de critic, fiind unul dintre puținii locuitori ai regiunii transnistrene care au curajul să vorbească critic despre situația actuală, inclusiv politică, din regiunea transnistreană. Periodic, Vadim avea intervenții publice despre situațiile de încălcare ale drepturilor omului din regiunea transnistreană.

În iunie 2022, cu două luni înainte de privarea de libertate repetată, în contextul Zilei Internaționale pentru susținerea victimelor torturii, Vadim a relatat despre condițiile de detenție din închisorile transnistrene.

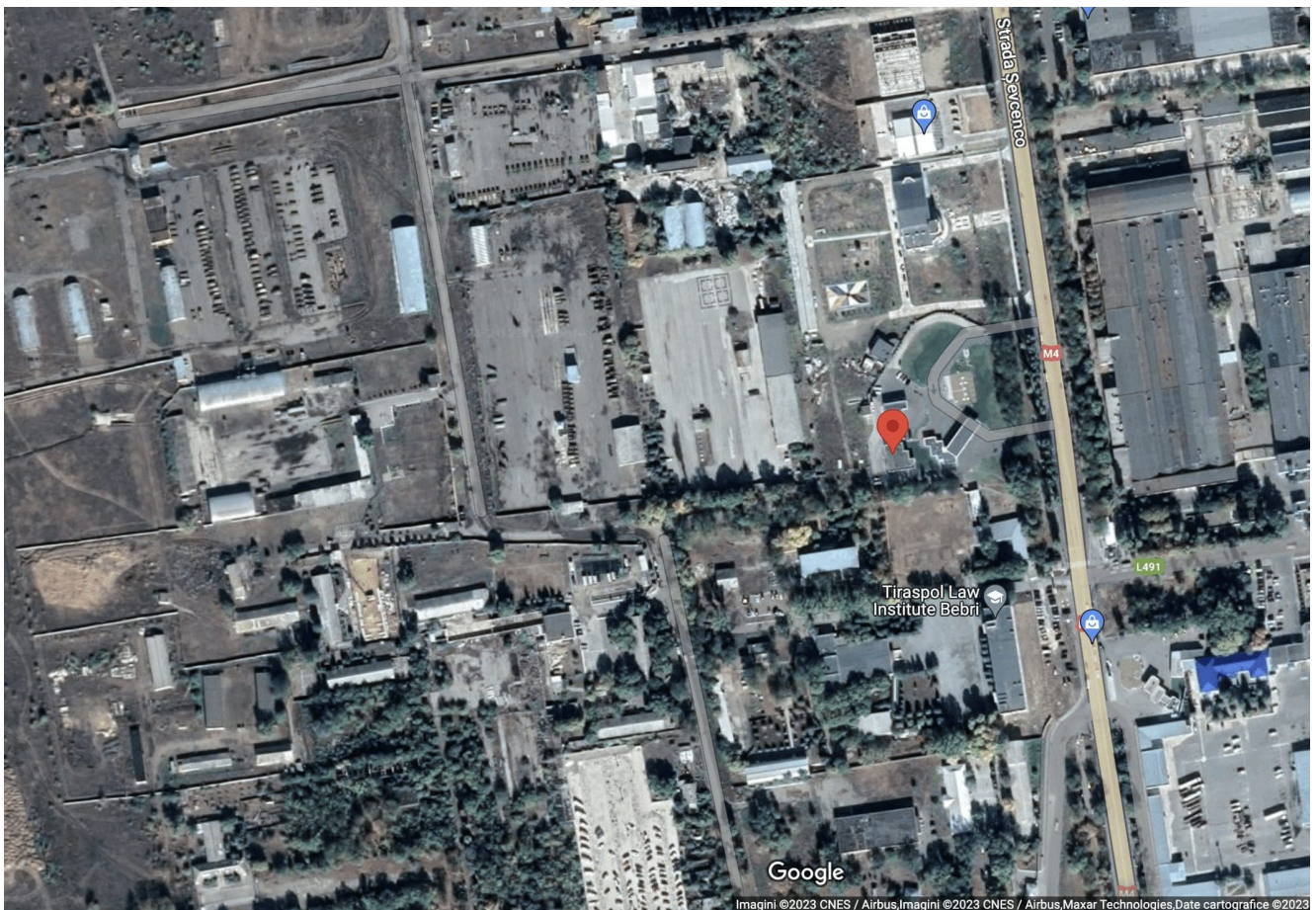
Acesta vorbea deschis despre cum a fost tratat în detenția din regiune. Cuvintele sale, fiind probate la 17.09.2019, de către [CtEDO](#), care i-a dat câștig de cauză și a confirmat încălcarea drepturilor sale pe perioada în care a fost deținut în penitenciarul nr. 1 Tiraspol și penitenciarul din s. Hlinaia.

-Vadim a sesizat atunci curtea pe trei articole: Articolul 3 al Convenției, manifestat prin ținerea prelungită în detenție ilegală, detenția în condiții anti-sanitare, neacordarea, în timpul detenției, a asistenței medicale și, prin acest fapt, provocându-i consecințe negative ireversibile pentru sănătate; Articolul 5 al Convenției, manifestat prin reținerea sa de persoane neîmputernicite cu această competență și detenția

prelungită în lipsa unui temei legal, decisă de o instanță ilegală;

Revenirea în captivitate după o fotografie

La 25 august 2022, Vadim a fost reținut și în aceeași zi condamnat contravențional la 7 zile de arest de către pretinsa judecătorie a orașului Tiraspol, în temeiul art. 19.3 a așa zisului cod contravențional al regiunii – „nerespectarea ordinelor persoanelor care exercită atribuții de protecție a frontierelor” ([sentința](#)). Potrivit sentinței ilegale, acesta ar fi fotografiat unitatea paramilitară nr. 4043 din Tiraspol (str. Șevcenko 95/7), iar ulterior nu s-a supus cerințelor reprezentantului așa-numitului Minister al Securității (MGB) de încetare a fotografierii obiectului paramilitar.

Unitatea paramilitară nr. 4043, Tiraspol

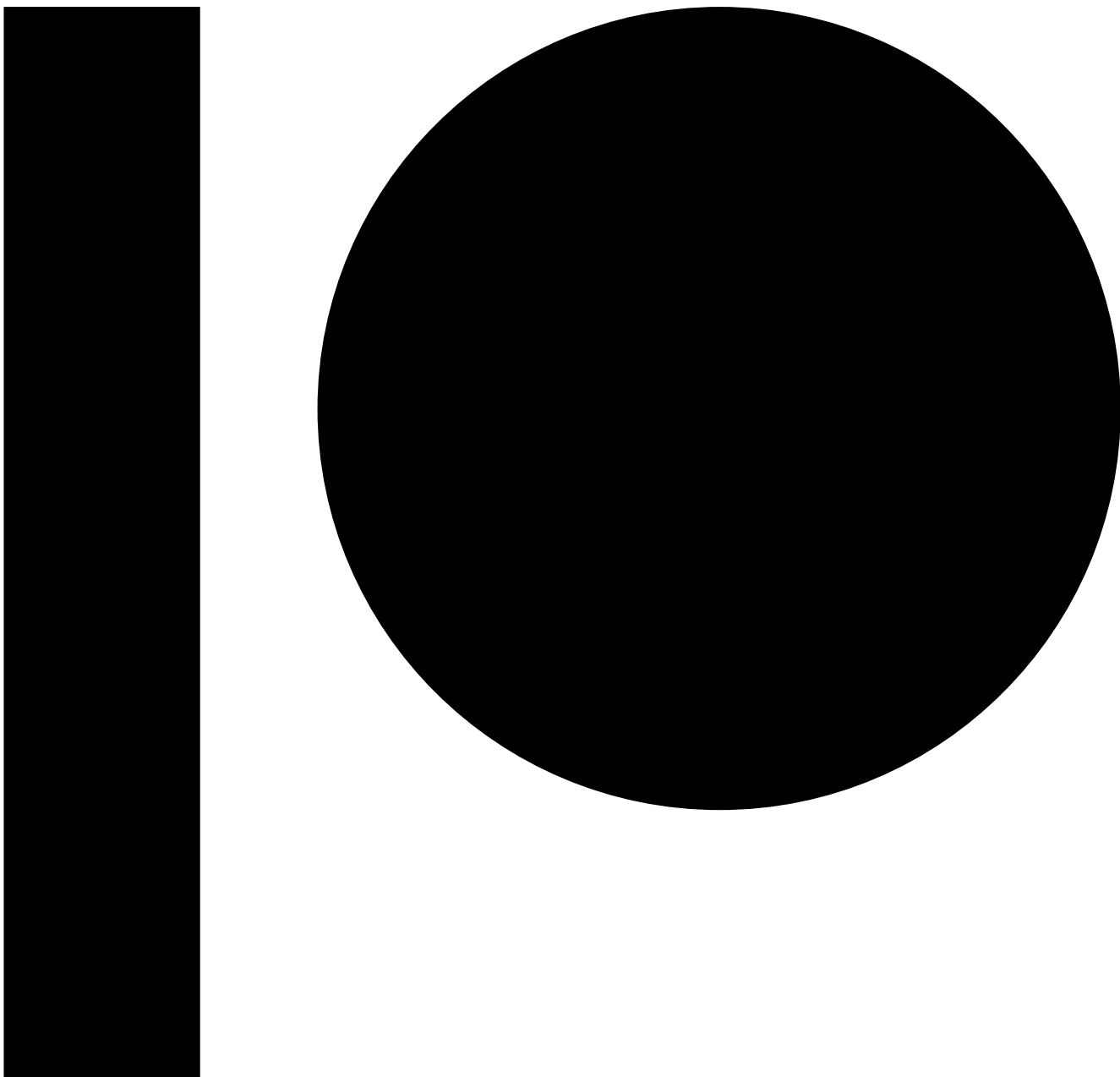
Prin fotografierea clădirii, ar fi încălcat „ordinul pretinsului președinte Krasnoselski din 22.07.2022 nr. 286 de prelungire a termenului de nivel „galben” de [alertă](#)

teroristă”.

– O măsură ce încalcă libertatea de circulație (prin instalarea unor puncte de control suplimentare în zona de securitate), și care reprezintă un temei de restricționare a altor drepturi și libertăți fundamentale (accesul la informație, libertatea de exprimare etc.)

Abia la două luni de la reținerea din august, familia acestuia a primit confirmarea că este deținut în penitenciar, până atunci soarta lui era necunoscută. Astfel, printr-un răspuns al preținsei procuraturii militare de la Tiraspol, din 31.10.2022, rudele au aflat în premieră că împotriva lui Vadim este pornită o cauză penală în temeiul art. 271 cod penal local – trădare de patrie, iar în locuința acestuia au avut loc percheziții. **Un detaliu important este că, deși figurează pe un astfel de dosar, Vadim nu deține așa-numita cetățenie a rmn.**

Vadim este privat de comunicare cu apropiații săi. Prin răspunsul preținsei judecătoriai Tiraspol (judecător Garifianov Pavel, același ca și în cazul lui Victor [Pleșcanov](#)) din 28.11.2022, rudele reclamantului au fost informate că: *„pe motiv că nu sunt participanți ai procesului penal, nu au dreptul să se adreseze în judecată cu diferite cereri și solicitări”*. Aceștia au adresat anterior o serie de reclamații de a afla detalii din dosar, dar și starea în care se află Vadim.

Refuzul lui Garifianov de a informa rudele despre dosar

Despre imposibilitatea de a interveni pe caz, familia a primit notificări și de la MGB, dar și de la așa-zisul împuternicit local pentru drepturile omului.

Apărătorul lui Vadim pe malul drept, Pavel Cazacu, avocat al asociației Promo-LEX, constată că situația lui Vadim dar și a altor sute, sau poate chiar mii de persoane persecutate de administrația de la Tiraspol, este rezultatul imediat și direct al fenomenului de impunitate. “Or, nimeni din cei responsabili de abuzurile comise în regiunea transnistreană, nu au fost sancționați, în niciun mod, în ciuda dovezilor

existente.

Cu regret, situația lui Vadim, și anume: detenție arbitrară și condiții inumane, lipsa oricărui contact cu rudele, neinformarea rudelor despre acuzațiile aduse, imposibilitatea unei apărări efective, riscul privațiunii de libertate pe un termen de 15 ani – este specifică acestei regiuni. Totuși, aceste categorii de abuzuri nu sunt noi, ele continuă de zeci de ani, și aparent, nimeni nu îndrăznește sau intenționează să le oprească, nici la nivel politic și diplomatic, dar nici la nivel legal”, a declarat Cazacu pentru Zona de Securitate.

Pavel Cazacu, avocat Promo-LEX

Biroul Politici de reintegrare a comunicat public despre cazul Pogorlețchi în momentul în care a fost eliberat un alt deținut politic, [Adrian Glijin](#). Atunci, instituția responsabilă de reintegrarea țării își exprima speranța că finalitatea în cazul lui Adrian să fie atinsă și în raport cu Vadim, dar și alți “cetățeni ai Republicii Moldova, care au de suferit în urma acțiunilor ilegale ale Tiraspolului.”

În textul oficial, a fost publicată o listă de nume, V. Pleșcanov, G. Kuzmiciov, V. Dudnic, V. Pogorlețchi, S.

Mantaluța, M. Petiș.

Ce se cunoaște cu certitudine este locația lui Vadim. La 28 noiembrie 2022, prin răspunsul așa-zisului șef al închisorii nr. 3 din Tiraspol, rudele au fost informate despre detenția sa în Izolatorul provizoriu din Tiraspol (ИВС) până la 01.09.2022, iar începând cu 01.09.2022 reclamantul este ținut în Izolatorul de detenție preventivă nr. 3 din Tiraspol (СИЗО).

Referitor la situația medicală, am aflat că rudele sunt informate despre unele consultații ale medicilor din detenție, însă a fost refuzată eliberarea cartelei medicale pe motiv că: „*este un documente de utilizare de serviciu*” (документ служебного пользования).

Deși a trecut un an de la privarea de libertate, iar rudele nici măcar nu au reușit să-l vadă, Pavel Cazacu are foarte mari așteptări de la organele de drept ale R. Moldova.

“În situația lui Vadim, este obligatoriu să fie pornită o cauză penală în temeiul a cel puțin 3 articole din Codul penal.

Art. 164 – răpirea persoanei

Art. 166 – privațiune ilegală de libertate

Art. 166/1 – tratamente inumane, degradante sau tortură

Lipsa de calificare anume în acest mod, dar și lipsa unei investigații eficiente în privința acestor abuzuri, în condițiile în care Federația Rusă a fost exclusă din Consiliul Europei, reprezintă o nerespectare evidentă a obligațiilor pozitive de către autoritățile R. Moldova de a promova și proteja drepturile omului în regiunea transnistreană.”

Fapte de trădare de patrie sunt tot mai des invocate locuitorilor regiunii transnistrene, pe lângă această pretinsă infracțiune, regimul de la Tiraspol mai folosește

o “pârghie” de a-i trimite după gratii pe cei incomozi. Dosare privind „incitare la extremism”. Victimele acestor răfuieli, fiind invitați pe astfel de dosare, nu au posibilitatea să-și apere drepturile, în majoritatea cazurilor fiind aplicat griful secret. Iar rudele acestor nu pot în mod efectiv să sesizeze autoritățile constituționale ale R. Moldova sau organizațiile internaționale pentru că riscă până la 8 privațiune de libertate ([Legea Gurețki](#)).

Amintim de cazurile lui Mihail Ermurachi, Ghenadie Ciorba, Alexandr Samonii, Pavel Dogari, Larisa Kalik, Boris Babaian și alții.

Toate aceste cazuri au fost mediatizate de Zona de Securitate, articolele le găsiți la căutare pe platforma noastră web sau rețelele sociale.

Materialul a fost realizat de Zona de Securitate în parteneriat cu Asociația Promo-LEX, în cadrul proiectului „Promovarea respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”, cu suportul financiar al National Endowment for Democracy (NED).